

Överklagande av Lunds tingsrätts dom 2021-12-29, B 1797-21

Klagande

Kammaråklagare Mathias Larsson, Södra Skånes åklagarkammare

Motpart

Grahn, Tommy Philip André
19940514-0071
Möllevägen 16
243 36 HÖÖR

Offentlig försvarare

Grosskopf, Maria
Moll & Grosskopf Advokater HB Lilla Fiskaregatan 23
222 22 LUND

Saken

Mord

Yrkanden

Jag begär att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom i påföljdsdelen, skärper straffet och i första hand bestämmer påföljden till fängelse på livstid.

Grunder

Tingsrätten har gjort en riktig bedömning i skuldfrågan. Påföljden bör dock bestämmas till ett längre fängelsestraff. I första hand fängelse på livstid.

Straff ska, med beaktande av intresset av en enhetlig rättstillämpning, bestämmas inom ramen för den tillämpliga straffskalan efter brottets eller den samlade brottslighetens straffvärde. (29 kap. 1 § första stycket brottsbalken). Vid bedömningen av straffvärdet ska beaktas den skada, kränkning eller fara som gärningen inneburit, vad den tilltalade insett eller borde ha insett om detta samt de avsikter eller motiv som han eller hon haft. Det ska särskilt beaktas om gärningen inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person. (29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken.)

I 29 kap. 2 § stadgas ett antal försvårande omständigheter som vid sidan av vad som gäller för varje särskild brottstyp särskilt ska beaktas, bl.a. om den tilltalade visat stor hänsynslöshet (2) eller om den tilltalade utnyttjat någon annans skyddslösa ställning eller svårigheter att värja sig (3).

Av 3 kap. 1 § brottsbalken, i dess lydelse efter den 1 januari 2020, följer att den som berövar annan livet, döms för mord till fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Som skäl för livstids fängelse ska det särskilt beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, **inneburit svårt lidande för offret** eller **annars varit särskilt hänsynslös**.

Syftet med ändringen av 3 kap 1 § brottsbalken är att livstidsstraffet ska komma i fråga i betydligt större utsträckning än tidigare och utgöra ett normalstraff i den bemärkelsen att det förutsätts dömas ut i en majoritet av fallen. Av förarbetena framgår att avsikten är att de mord där straffvärdet tidigare föranlett ett tidsbestämt straff om 15–18 års fängelse i stället ska föranleda livstids fängelse. (Se prop. 2018/19:138 s. 16).
Inte i lika hög grad som tidigare måste försvårande omständigheter föreligga för att gärningen ska föranleda fängelse på livstid.

Av den nya *andra meningen* framgår att det som skäl för livstids fängelse särskilt ska beaktas om gärningen föregåtts av noggrann planering, präglats av särskild förslagenhet, syftat till att främja eller dölja annan brottslighet, **inneburit svårt lidande för offret** eller **annars varit särskilt hänsynslös**. De nämnda omständigheterna är förhållanden med anknytning till själva gärningen som talar för att straffvärdet är så högt att straffet bör bestämmas till livstids fängelse. (Se a. prop. s. 32.)

Rekvisitet **svårt lidande** tar sikte på brottsoffrets situation. I omständigheten att gärningen inneburit svårt lidande för offret inryms ett antal ytterligare faktorer, såsom att våldet har varit kraftigt, att offret har tillfogats omfattande eller allvarliga skador, att offret har upplevt svår smärta, att gärningen har haft karaktär av avrättning, att förloppet har varit utdraget och att offret har känt stark dödsångest. (Se a. prop. s. 33.)

Som skäl för livstids fängelse ska det vidare särskilt beaktas om gärningen **annars varit särskilt hänsynslös**. Uttrycket tar sikte på sådana omständigheter vid gärningen som kan sägas vara särskilt graverande, men som inte nämns tidigare i straffbestämmelsen. Det avser främst förhållanden som rör brottsoffrets situation eller karaktären på angreppet mot honom eller henne. En gärning kan anses vara särskilt hänsynslös exempelvis på grund av att brottet har riktat sig mot en närstående, att brottsoffret har befunnit sig i en skyddslös ställning, att brottet har utförts i offrets hem, att brottet har förövats inför

ögonen på närstående till offret, t.ex. offrets barn, eller att gärningsmännen har varit i numerärt överläge. (Se a. prop. s. 33.)

I det nu aktuella målet föreligger skäl att bestämma påföljden till fängelse på livstid då gärningen dels inneburit *svårt lidande för offret*, dels även i övrigt varit *särskilt hänsynslös*.

Den tilltalade har haft direkt avsikt att döda vid gärningstillfället. Ett avsiktssuppsåt är mer straffvärt än ett likgiltighetsuppsåt.

Det rör sig om synnerligen grovt våld med hammare. Med hänsyn till våldets art och omfattning samt skadebilden och vad som i övrigt framkommit beträffande händelseförloppet måste utgångspunkten vara att gärningen inneburit svårt lidande för målsäganden.

Vidare har målsäganden befunnit sig sittande i ett trångt utrymme med den tilltalade stående framför sig och utan möjligheter att ta sig från platsen eller på annat sätt värja sig från angreppet med hammare. Målsäganden måste vid tiden för gärningen anses ha befunnit sig i en skyddslös ställning med stora svårigheter att värja sig.

Bevisning

Muntlig bevisning (Presentationsform: Uppspelning av videoupptagningar vid tingsrätten)

1. Förhör med målsägandena **Malin Klinteberg, Jerry Klinteberg och Patricia Saaek Klinteberg** angående omständigheterna kring och tidpunkten för målsägandens försvinnande, kännedom om parternas relation och vad Elin Klinteberg tidigare berättat om den samt sökinsatsen för att bevisa tidpunkten för gärningen, sökinsatsens förlopp, vilka uppgifter som lämnades initialt från bl.a. den tilltalade och hur relationen mellan parterna såg ut.

2. Förhör med den tilltalade **Philip Grahn** som vidgår händelseförloppet men förnekar mord.

3. Förhör med vittnena **Johan Holmåker, Johan Lindkvist, Joakim K Olsson, Anton Karlsson, Fredrik Sundbom, Petra Evergren och Peter Hallberg** (Polisregion Syd) angående sökinsatsen och dess omfattning, anträffandet av blodspår vid brottsplatsen samt senare spårsökning med hund samt att den tilltalade inledningsvis underlätit att berätta om gärningen och var bl.a. kroppen fanns men senare efter att spår anträffats ändrat sina uppgifter samt vad han då uppgett. Detta för

att bevisa att den tilltalade är gärningsperson, i vilket skede han valt att berätta om gärningen samt att man skulle ha anträffat målsägandens kropp och gjort övriga fynd även utan den tilltalades uppgifter.

4. Förhör med vittnet **Denise Cronqvist** angående hennes kännedom om relationen mellan målsäganden och den tilltalade samt hennes kontakt med målsäganden kort före gärningen och vad de kommit överens om ang kommande dag för att bevisa tidpunkten och platsen för gärningen och att den tilltalade är gärningsperson.

5. Förhör med vittnet **Amadeus Kristiansen** angående hans kontakt med målsäganden på telefon kort före gärningen för att bevisa tidpunkten och platsen för gärningen och att den tilltalade är gärningsperson.

6. Förhör med vittnet **Johanna Henriksson** angående hennes tidigare kontakter med målsäganden och tilltalad för att bevisa att den tilltalade tidigare varit hotfull i berusat tillstånd och då enligt målsäganden utsatt henne för våld.

7. Förhör med vittnet **Bo Lennart Pehrsson** angående det skrikande han hört under brottsnatten för att bevisa det ungefärliga klockslaget för gärningen under natten mellan 29-30/3.

8. Förhör med vittnet **Sandra Nilsson** angående sökinsatserna och kontakterna med den tilltalade i samband med det för att bevisa dels att den tilltalade inledningsvis underlätit att berätta om gärningen och var bl.a. kroppen fanns, dels att målsäganden hade anträffats även utan den tilltalades medverkan.

9. Förhör med vittnet **Conny Ellman** angående hans kännedom om och iakttagelser i relationen mellan målsägandens och den tilltalade samt hans kontakter med målsäganden och tilltalad tidigare på kvällen den 29/3 och hans försök att kontakta henne 30/3 för att bevisa tidpunkten för gärningen, att den tilltalade är gärningsperson samt för att belysa hur relationen såg ut mellan parterna.

10. Förhör med vittnet **Fredrik Johansson** angående hans iakttagelser av den tilltalade vid dammen under dagen 30/3 där bl.a. brottsverktyg anträffats för att bevisa att den tilltalades uppgifter om att han kastat föremål där efter gärningen är riktig. I förlängningen till styrkande av att den tilltalade är gärningsperson.

11. Förhör med den sakkunnige rättsläkaren **Andri Traustason** angående dödsorsaken och slutsatserna i övrigt av rättsmedicinsk obduktion. Till

styrkande av åtalet.

Skriftlig bevisning

1. Händelserapport (förundersökningsprotokoll s. 22-31) för att bevisa att målsäganden anmäldes försvunnen 30/3 kl 14.47 samt vilka uppgifter som lämnas i samband med det, sökinsatsens omfattning och hur den utvecklas samt vilka uppgifter som initialt lämnas från den tilltalade .

2. Protokoll brottsplatsundersökning, platsprotokoll dammen, protokoll dykinsats efter brottsverktyg, protokoll hammare, protokoll husbil, protokoll blodbildsanalys husbil samt NFC 1, NFC 3, NFC 4, NFC 6, NFC 7, NFC 9, NFC 10, NFC 11(förundersökningsprotokoll s. 128-174, 175-201, 202-205, 206-213, 214-240, 254-266, 275-283, 286-298, 299-304, 310-316, 317-320, 326-332, tilläggsup s. 6-17) för att bevisa att den tilltalade utsatt målsäganden för det omfattande och dödande våldet i husbilen och därefter förflyttat och grävt ner målsägandens kropp i husbilens närhet. Vidare att den tilltalade försökt att dölja brottet och försvåra ett återfinnande av målsägandens kropp genom att även kasta brottsverktyg, målsägandens tillhörigheter och andra föremål som kan sättas i samband med brottet i en damm i närheten av brottsplatsen. Vidare att den tilltalade efter brottet försökt att städa undan blod och dölja blodiga ytor i husbilen.

3. NFC 5 och utlåtande rättsmedicinalverket (förundersökningsprotokoll s. 305-309, 434-435) för att bevisa att hjärnvävnad från målsäganden anträffats bland fynden i en av de plastpåsar som den tilltalade kastat i dammen efter brottet och i förlängningen för att belysa det omfattande och kraftiga våld som målsäganden utsatts för.

4. Protokoll spårsäkring tilltalad och NFC 3 (S043-S046)(förundersökningsprotokoll s. 241-253, 286-298) för att bevisa att målsägandens blod anträffats på den tilltalades glasögon och händer efter gripandet.

5. Beslagsprotokoll (förundersökningsprotokoll s. 88-102, 106-108) för att bevisa vilka fynd som anträffats och varit föremål för analys samt var och när de anträffats.

6. Analysbesked(förundersökningsprotokoll s. 333-334) för att bevisa att den tilltalade inte varit berusad eller på annat sätt påverkad vid tiden för gripandet.

7. Rättsintyg tilltalad (förundersökningsprotokoll s.335-383) för att bevisa

att den tilltalade har mindre skador som är förenliga med att målsäganden försökt att försvara sig när hon blev utsatt för våldet.

8. Protokoll rättsmedicinsk obduktion utan bilder (förundersökningsprotokoll s. 413-433) för att bevisa dödsorsaken och vad som i övrigt framkommit vid obduktionen gällande våldets art och omfattning till styrkande av åtalet.

9. Protokoll analys av tilltalads telefon och analys basstationsuppkopplingar tilltalads och målsägandens telefoner (förundersökningsprotokoll s. 443-477, 946-962) för att bevisa brottstiden och den hur tilltalade agerat kort efter gärningen och i samband med sökinsatsen samt för att belysa parternas relation tiden före gärningen. Vidare för att visa att analysen i övrigt beträffande uppkopplingar ger stöd åt det påstådda händelseförloppet och att den tilltalade är gärningsperson.

10. Fotografier rättsmedicinsk obduktion samt från fyndet av målsägandens kropp (protokollbilaga sekretess s. 3-6, 7-19, 22, 34-36, 40-64) för att bevisa skadornas utseende och omfattning samt hur och var kroppen grävts ner (sekretess, stängda dörrar).

11. Journalanteckningar Philip Grahn (förundersökningsprotokoll s. 386-409) (*föredras under inspelade förhöret med Philip Grahn*)

Handläggning

- Målet är åklagarbundet även i hovrätten.
- Målsägandebiträde bör förordnas även i hovrätten. Det får anses föreligga särskilda skäl med hänsyn till brottets art, att målet är medialt uppmärksammat och då målsägandena i egenskap av mycket nära anhöriga till den avlidna målsäganden får anses ha stort behov av stöd inför och i samband med hovrättsprocessen. Åklagarens uppfattning är därför att målsägandenas talan i hovrätten ska föras av målsägandebiträdet.
- Hovrätten bör ta del av den muntliga bevisningen genom hänvisning.

Mathias Larsson